

A jövő nemzedék.

Írta: Dr. Marcell Mihály egyet. m. tanár a pesti Szent L. kollegium igazgatója.

Husvét táján mindenki a feltámasztó szent ihlettségének hatása alatt áll. A hívő lélek mélyes áhítattal néz a feltámadt Mesterre, a kételkedő szegény ember testvér pedig elszimbolizálja, de valóban keresi a feltámasztás gondolatát.

Bennünk szent hit a krisztusi feltámasztás. Bázis, amelyre életünket építjük. Horgony, amelyre életünk hajóját feszítjük. Nem szimbolizálás. A krisztusi feltámasztás hitéből táplálkozó szent meglátás. Annak a meglátása, hogy az emberi élet vég nélküli, feltámasztás mellett az emberi értékek külön is érvényt keresnek és nyernek. Diadalmas optimizmus, amely az Istenember testvérünk világ és halál felett nyert győzelméből sardonizik. A győzelmes Krisztus, az Istenember testvérünk nagy husvétja ébresztgeti bennünk azt a hitet, hogy ami érték, ami szellemi, ami szent, azt nem temetheti a föld, por, törmelék. Azért kapcsolódik optimista lelkünk a jövő nemzedék felé, mert az élő ifjúságban a lélek bontakozás lehetőségét, nagy és szent értékek összefogását szemléljük. A jó diadalba vetett ingathatatlanság hittel hirdetik, hogy azért az értékek is érvényt, diadalt, eget követelnek.

A jövő nemzedék erőitől duzzadó jobb életet ígérő képének vigasztaló megrajzolása pedig azért fontos a mostani napokban, mert jobban igen sok káros és veszélyes hang vinyogott bele a magyar közéletbe.

A magyar ifjúságot, különösen a növekedő ifjúságot, a jövő intelligenciát gyakran éri az a vád, hogy nem látható benne a nagy és szebb jövő érdekében meg-

duló erő kifejtés. Egyes oldalról a szellemi tultermelésről beszélnek, a másik oldalon a gazdasági életből való irtózást vetik a szemére, a harmadik részről pedig a kevés szellemi erő kifejtésével és izgátsággal vádaskodnak... Ha valóban ilyen volna a magyar ifjúság, akkor nem ok nélkül hangzanék a melancholikus fejtárgyalások.

A magyar ifjúság életének üdörerét tapintók azonban mást éreznek. A belső lelki megmozdulásokat értékelő és észlelő ifjúságvezetők bizakodóbb színen látják a jövőt. A mostani ifjúság lelkeiben oly erők dolgoznak, amelyek a szebb jövő hajnalhasadásának előhírnökei.

Hogy sokan vannak, akik a szellemi életpályák felé törekednek, az tagadhatatlan. De ezt nemcsak abból az egyoldalú szempontból lehet nézni, hogy mit fog csinálni a sok diplomás ember? ... A kultuszügyek mostani nagy koncepciója vezetője, Klebelsberg Kuno gróf, egyik megbeszélésen azt mondta: „Hát mi jobb? Tudás nélkül indítani utnak az élet nehézségei között a magyar ifut, vagy diplomát adni a kezébe. Én igen gyakran hallom, hogy menjenek ipari, kereskedői pályára... Igen ám, de kiszámították-e már, hogy mekkora ezen a területen a befogadóképesség... Az én véleményem szerint könnyebb lesz a magyar ifjunak az elhelyezkedése és nagyobb az érvényesülési lehetősége, ha diploma van a kezében, mintha csak a kézmunkára szorították volna.” Szerintünk igaza van a kultuszminiszternek.

Okos és bölcs meglátással nevelni a nemzet szellemi értékeit

és nem ok nélkül bizakodik az érvényesülés lehetőségében. Mi, akik gyakorlatilag látjuk az ifjúság elhelyezkedését, örömmel szögezzük le, hogy most már erőre kap az a gondolkodás, hogy diplomával a kézben, szellemi tartalommal a lélekben egyéni, ipari, kereskedelmi vállalkozásokat kezd a magyar ifjúság. Nem szabad azt hinni, hogy ma már kizárólagosan a hivatalnok pályára törekednek. Hogy még sok van ilyen, azt a múlt maradványának érzem. Bizalommal nézem és örömmel látom, hogy ép a szellemi erőkkel felruházott, diplomával ellátott ifjúság fordul olyan pályák felé, amelyek a gazdasági és ipari élet területén mozognak. A jövőt szebb elgondolásban látó kultuszminiszter programja tehát életigazsággá lesz és így a magyar jövő életrevalóságát igazolja.

Nem félek a sok intelligens embertől. A lélek fénye, a tudás világossága, a szebb jövő hajnalhasadása. A magyar pálya kultúrfejlődése az elszakadt részek reményének pislákoló mécslobbanása...

Azt is tagadom, hogy ez az ifjúság kikapcsolódik a nemzet egyeteméből, fájdalomból, szomorúságból és teljesen az áttűtő örökök, tozódások izgátságában keresi kielégülését. Nem emelek vádat a múlt ellen. Azt azonban nyíltan hirdetem, hogy sohasem fejtett ki akkor erőfeszítést a magyar ifjúság, mint a mostani nehezködben.

Megvívja titáni harcát a nyomor ellen... Sokszor szeretném megcsókolni azt a fagyos kezet, amely gémberedve tartja a könyvet, vagy juttatja utolsó fillért az öregszülőknek. Mert ilyen harcosok is vannak. Nem reménykérem Gorgij-féle helyzetképet. Valóság. És ebben a harcban a győzedelmes a mindennel viaskodó

ifjúság. De vivja harcát a tudás területén is.

Az egyetemi professzorok elismerése kíséri a mostani ifjúságot. Nemcsak a kultuszminiszter bölcs rendelete szorítja őket komoly munkára. A diákság oly tömegesen lepi el az egyetemi előadótermeket, hogy alig jut hely a hallgatni, tanulni akaróknak. Végül — last not least — egyenesen felemelő az a nagy erőfeszítés, amelyet az erkölcsi téren a bűnök, a szennyes áradatok, a szédítő „közéleti fogás” ellen kifejt. Régen könnyen került az egyetemi polgár a szabadság cégére mellett tündöklő erkölcsi szabadság mellé. Ma még szélsőségekre is ragadtatja magát, ha hazafis, erkölcsi életünkért érintő merényletet értesül.

Egyéni életünkben is oly mélyes az átalakulás, hogy például 40 év előtt Mihályffy Akos dr. tudós, egyetemi professor első lelkigyakorlatán 12 (tizenkettő) egyetemi hallgató jelent meg, most pedig 3500-ra tehető ezekenek száma. Jól tudom azt, hogy ezek csak számok, de elvitathatatlan, hogy szebb jövőt mutató és ígérő numerusok.

Ezeket a jeleket látom a mai ifjúságnak viruló, de sokszor szenvedő arculatján. És ezek a jegyek a lélek mélyén élő szent erők kifejezései. Mivel pedig lelki erők jelei és én a lelki erők diadalában optimizmus lélekkel hiszek, azért tekintek bizalommal a jövő nemzedék elé...

A hívő magyar embernek ez a hit is vigasztaló tudat. A jó és szép titkos lelki erők színében átalakítják a magyar jövőndőt.

Ezt a hitet pedig táplálja bennem az igazi evangéliumi szent feltámasztás!

„A MUNKA TÁRCAJA.”

Csiperkőzsa.

Írta: Gönci Máté.

A délalföldi angol gyarmaton, Johannesburg városában élt tizenévesével ezelt bizonyos George Smith bányatulajdonos és vállalkozó. És a Smith nemcsak vagyonáról volt híres, hanem egyetlen leányáról is a környéken Miss Clara Smithről, aki minden bizonnyal a legszebb és legkedvesebb gyémánt volt az öreg bányaművelő gyűjteményében.

Nohát Miss Clara még csak tizenhat éves volt, mikor kitört a nagy háború, mely gyorsan, mint a pestis hárpódzott el az egész világon. Természetesen Natalban is fegyver alá került a legközelebbi vidékeken lakó farmer is a német-angol gyarmathatáron megindult a nagy európai vérőlvő egyik pályán.

A nagy kikötővárosok forgalma lassanként megszűnt, hajó, ha indult, katonát vitt a ház érkezett katonát hozott. Akik elmentek azok épen, egészségesen mentek el, akik jöttek azok jöttek csónakán, betegesen. Egyre többek mentek a egyre kevesebben jöttek vissza. A német buvárhajók résen álltak a megfőrtént, hogy a Durbanból elindult csapatok meg se látták soha Angliát.

Miss Clara Smith fiatal életében nagy változást hozott a háború. A tan-

nisz partik, francia társalgó délutánok és a bálók lassanként elmaradtak. London nem szállított már új labdákat, a tennisz-pályát felverte a gyom, a kerítést elvették katonának és a jökevő tüpájtások kitudja valahol Champigne-nél verkedtek. A bálókát temetések nemittolták el, mindennap kettő, három.

És ha akadt volna is magánja lányának való szórakozás, attól is elment lassanként a kedve. Ha társaság jött össze, nem folyt egyébről szó, mint a háborúról. Hogy Euvergenél visszazorítottak a németeket, hogy X kapitány, vagy Y hadnagy — kicsoda — golftárolt volt és a legjobb fiú a világon — Monpellienénél, vagy az Argonneokban elesett. Hogy eltűnt, vagy attól már öt hete nem jött egy levél.

Miss Clara próbálta magát beleélni a megváltozott viszonyokba, elment és vállalta az apódnói tisztet a johannsburgi zurke kórházban. Tartotta a sebesülteket elvőnyodott lábát, míg az orvos gipszbe tette, uszadta a kanál orvosságot a maláriának, pontosan mikor a tizenkettőre érkezett a nagymutató, felolvastak az üdülőknak, tiszta huzatot tett a bevezetett ágyra. Ez a foglalkozás azonban igen rövid idő alatt talásgosn kevés lett ahhoz, hogy életének tekintse és talásgosn sok ahhoz, hogy az idő ülőse vele egy fiatal leány.

Már unottan és kötelességszerűen végzta dolgát, mikor egyszer csak be-

következett az, aminek természetesen nem kellett következnie.

A kórház kertjé délután rendezett a háboruban elesettek özvegyeinek és árvaiknak felségelzésére és Miss Clara, éppúgy mint a többi önkéntesek, egyik barábat áruia a cherryt és a szendvicset. Egy barátja jött arra egy fiatal tiszti társasággal, aki erősen támaszkodott a botjára és meg-megpihent járás közben.

— Nini Clara, épen kapóra jön, hogy találkoznak. Hadd mutassam be neked Morad kapitányt, aki holnapról kezdve ásmegy a te osztályodra üdülőnek. Kapitány ur, ezennel átadom hivatalosan önt utódomnak Miss Clara Smithnek, az én legkedvesebb barátomnak. Viselje magát jobban az ő keze alatt és ne huzadozék neki is állandó lázmentességet. Clara, ezennel hivatalosan átadom neked Morad kapitányt, az én legkiválóbb barátom bejegemet. Viseld gondját neki, ne hogy miatt a lába meggyógyul, a szívének támadjon valami baja. Ugy. Tehát ezzel átvetted. A nyugtát majd kiállítjuk róla. En a továbbiakért semmi felelősséget nem vállalkoz, de megígyszer megengedem önnek, hogy kezet csókoljon, azért a végien türelmet, amivel orvosság, doktor és pihe-nés elleni lázadásait végigszendvedtem. Most pedig itt is hagyom ön ut parancsnokánál, mert éngem kétezer levelezőlap és tízezer cigareta vár egy hasonló bazárban.

A mindig jökevő miss Violet ezzel továbbibb a még visszaküldött: — Szendvicset amennyit akar, de cherryt nem szabad neki adni.

Nos, telt az idő és miss Violet felgyelmezése ugyilátszik nem esett hiába. Miss Clara nem váltotta be a hozzá, mint ügybuzgó ápolónőköz fűzött reményeket. Morad kapitány lába gyógyult, gyógyult, de mintha most a szívével gyúlt volna meg a baja. Már nem „huzodott” lázmentességet, sőt maga is szívesen elismerte volna már azt a lázt — ha egyáltalán jelentkezett volna. De hiszen épen azt volt a baj, hogy a láz visszahozhatatlannal kimaradt, ami pedig a beteg lábat illeti, hát az orvos már egy-egy tenniszpartit is engedélyezett minden második nap.

Ha ez így megy tovább — Morad kapitány nem volt gyáva ember, de meg kellett állapítania, — egy szép napon mégis csak be fog hajózni Anglia felé. Ami magában véve még nem lenne baj, ha — nem kellene ilthagyni ezeket a tenniszpartikat és...

Egyik délután ilyenlájta tőprangésk között veregette vissza Morand a Miss Clara labdát, de sem a tőprangésknek a tennisz, sem a játéknak a tőprangésk nem váltak hasznára. Bizony ez a cet elveszett.

— Meg van verve — kiáltotta diadalmasan a lány.

— Tökéletesen — vallotta be desz-

Futam a jövő hangszerén.

Irta: dr. Maday Gyula orsz. gyűl. képviselő.

Eszmevilágok, trónok összemolhatatlanok, de egy örök: a nép. Formát válthat az állam szerkezete, de áll az ősföld, az örök fundamentum.

Nekünk most gyászunk van. Sirunk. De a föld kacag, mert a föld a rabullatott könyvtől és a belé temetelt holtak porától is erősebb és termékenyebb.

Csonka-Magyarország képen megrongó szemek dermott kétségbeeséssel merednek a jövő látványos arcába: Mi lesz? Mi lesz velünk most, hogy elorozták a bányáinkat, erdeinket és gyógyító forrásaink vizét? Ágrólszaladt, koldus, köcsvényes ország lesz a kemény magyarok országa. En is kétségbe voltam esve, amíg a földdel nem beszéltem. Engem is lesújtott népem gondolat-szegénysége, a megkövült köztudomány tanácsatlansága. De mikor fásultan reágyóztam a rögrekre, miket már nemzetem sírdombjának néztem, és én szívennek csodás, melengelő, teremtet igéket sugallott a föld. Megkedeztem a Hajduság homokját, a nagy-kun-sági rónát, meg a somogyi humusz lankáit, lájait s egy választ kaptam valamenytől. Hatalmas, komor hangú választ, mely dörgött rendelkezéssel, mint földalatti hangok sora: Lépi szövetségre velem! Mert ne feledd, te csúdlástól, testvértelen faj, hogy nincs a kerek világon frigyeseid más, csak én, én a független föld. En a kistenyé de szabad Magyarország földje, melynek buzavetése többé nem gázol bele a császári láb.

Hajó! csak le és tedd füledet a barázdákra, magyar! Hallasz ott távoli buzditó zenét, Tudod, mik ezek a hangok? Az a lőmör csengése lenn: a barázdák alatt folydogáló aranyrénzpataknak csörgése. Igen, ott arany folyik: a pénz, a jölet, az erő aranya. Mind a tied, ha melyben s okosabban szánasz, mint eddig, ha talajkacolatot, öreg-instrumentum helyett Bippart rögtönz s omlasztó vasalványt nyitja meg a bőségnek forrását talajmivél tudásod. A te kalászkod akkor nem harminc zsugorodott szemét ad, mint eddig, de ad halvankét kövér mint a svéd paraszt kalásza.

Azán hallod a föld mélyén azt a zaggya és durva morajt? Ugy rémlik, első állatsergelet bömbölése. Igen ott háziállatok sereglete tombol, amely a te közönyöd folytán még meg sem született. Vaszéptit bíkai sereg, tejlőtehenek legiója, ringóhatú sertések, bundás zömök bíkai milliói követelik tőlünk az életet, követelik a dúz föld emelőt idefönn a napfényes, füves, magyar hantokon. Bekebeli állatlétezőnk háromszorosát el bírja tartani e föld.

De figyeljünk meg jobban. Ez a lakó néma rög másról is álmodik, mint kalászsutagokról, pacsrótszálakról. Ezt a földet duzzasztja, turja máris egy új, csábrába szökkenő akarat. Ez a föld azt akarja, hogy a rónák lombja csöndjét ezután z-

katoló gépek dörgése verje fel. Akarja, hogy gyárak övezzék a magyar mezővárosokat. Gyárak, miknek tüzes torkába örök bányánk, a róma sik tárnai: a barázdák lömök az ipar nyers anyagát. Igen, a róma maga egy óriási bányatelep. S tudjátok meg, hogy az állati és növényi termékek anyagvilága az ipar számára kiapadhatatlanabb forrás, mint a hegyek mélységeinek vékony érhalozata. Nem vas körül itt gyártó gépeink ala, de bőr. Nem fa, de tej. Nem kőolaj, de hus. Gyapjú, zsiradék. S a tékozló tin, ki eddig két kézzel szórta nyers kincsét a kuszakmányoló cseh és osztrák udvarán, most majd kész gyártmányok ládagarmadaival megrakott vonatokot fog a határsorompók felé utbaindítani! S ha így szálami, utóbóránd, piskóla, gyümölcskonzerv, szalmakalap-exportja után munkájának száz százalékos hasznát látja a termelő és feldolgozó nemzet, ám gyárakon töl, zseborát, ceruzát, autót, a német számláját mosolyogva, arannyal szaldírozom.

A dédelgetett, földhalált föld csodás lelepletménynek lehet így fundamentumává. A paraszt, aki a föld iparosává érlelődött, kulturberré emelkedik. És én hallani vélem máris annak a százezer zongorának szavát, amely ott van még termelőrenek s lehetőségek alakjában a barázdák alatt. Hallom a melyből fölzregeni a szimfóniát, mely egykor idefönn százezer magyar parasztbáz csöndjét fölveri Mozart ütemével. S hallom a melysleg lávából szerencsésebb költők ajkáról feldürogní az Igel, mely testvérebbé, jobba boldcsébbé teszi az itt munkára szövetkeztet embersereget!

És hallok már előre nagszerű trombitaszót. Valami szörnű erejű, új magyar tudó fuja. Olyan magyarnak tüdije, aki évi átlagban nem harminc, de halvan kilogramm husait táplálkozott. Ez, ez, az új, jóllakott és okosabb magyar, ha ez megjárhatja kürtjét és riadót dobbant lábával... De hagyjuk. Nem fejezem be: a mondatot. Fejezzé be a történetírás telené.

Hiszen ti, hét szűk esztendő élva nyílt nemzedéke, ugys azt mondjátok mind ezekre: Álom. Teher nektek még a reménység is. Didergő lelkeket átmodni se tud már. És én mégis álomokra ingerlek; álomokra, miknek útjai a Hít kapuján át a bizonyosság várába torkollanak. Földézem Menénisz Agrippa meséjét, melyet most Trianon urai akarunk kipróbálni rajtuk. Füleik, szemek, lábak, kezek leszakadtak rólunk. Magára maradt a gyomor: Csonka-Magyarország. Ki bírja tovább a dacot? A végtagok talán, miket megfosztottak az életerős gus központú kohóitól?..... Menénisz Agrippa meséje minket bátorít. Lázadó testrészek és a telt gyomor harcában csak ez az utóbbi lehet diadalmas.

tén Morand s még a fejét is megbíllentette nagyobb igazság kedvéért.

— Nono, azért nem kell elkieseredni, verték őnt meg nálam gyöngébbek is már Champagnénel.

— Verték, de hiszen éppen ez a baj, hogy ilyen gyöngé még ilyen nagyon soha sem vert meg.

A hanguliyban lehetett valami, amittől Miss Clara elnémult és észrevette, hogy egy ostoba bogár hanyalt esve vergődik a földön. Fölemeite a zoldhatú repültől s a nyitott tenyerébe tette, mire az néhány sikertelen start után egyenesen a kapitány melléne vágódott s jól megfogódzkodott az érdemkereszt szalagjában.

— Csacsi — mondotta gyöngéden a lány és megismogatta a bogarat ott, ahol volt.

A zoldhatú nem opponálható egyik jelző ellen sem, mert két marok szorította a bizony ez a szorítás alighanem végkép belefotított volna minden opposziót, ha nem történt volna, hogy elebb hirtelen az egyik, majd lassan és zibabadtan a másik kéz szét nem nyílik...

A zoldhatú leheptett a földre s kezdhette megint előlrol a talpraállás fatális meaterségét, bizony nem törődött már vele senkik, még jó, hogy agyon nem gázolták. Dehogy is gázolták. A négy emberlabb úgy állt ott sokáig, sokáig mozdulatlanul.

— No ráan sincs már itt szükség — állapította meg, azzal nekilendült. Elszállt...

Elszállt az a rövid pár hét is s egy szép napon csak befutott állt a hajó, amely Morand kapitányt — most már Miss Clara völegényét volt Angliába elszállítandó.

Az indulásra nagy lömög verődött össze a durhain kikötőben.

Sok ismerős jött, hogy búcsút vegyen a tiszteltől, akik idők folytán már része lettek a helyi társaságoknak.

— Nono, gyerekek, most már ne pityeregjétek — habasgatla barátinójt miss Violet. — Hamarabb kellett volna megmondolni a dolgot, mikor eljegyesdettek. Mondtan ugye, hogy vigyázzatok egymásra. Dehát én voltam a hibás, min nek bízam a kecskére a képosztát. Most már késő, most már kesereghetnek, mert már az egész élet csak bucsuzásból fog állni a számotokra.

A "kecske" nem szolt egy szót sem. Háta mögött már a csapatok sorokoztak, még egy utolsó csók az ő "képosztájának" elbiggyedt ajkaira, aztán elébe lépett a sornak.

Gyorsan, gyorsan. A királyhimnusz felzengelt, dobok peregetek, zászlók lendültek s a tengervíz felforr a hatalmas hajócsavar habverőjétől. Gyorsan, gyorsan. Még egy kendődobogtatás, egy felzúgó moraj, aztán mind kirebék lezúg a parti emberek s mind végtelenebb s tenger.

Gyorsan, gyorsan repültek a hetek. Egy nap, mikor hír se jött, hamar volt

5 világrész és mindenütt Palma

!!!Azsia!!!Afrika!!!Amerika!!!
Ausztrália!!!Europa!!!Azo
!!!Amerika!!!
Afrika!!!
...Minden tájon.
...Tengerszelen.
...Munkasságnak
Nyáron, telen
Kell Palma
Ad Palma
...Palman járj, ha
...Dolgod végzed,
...Kírtasra
...Frissességet

!!!Ausztrália!!!Afrika!!!
Europa!!!
!!!Europa!!!Azsia!!!Af

PALMA

Fayl testvérek képkiállítása.

Folyó hó 23-án, vasárnap délelőtti 11 órakor csendes szeszénnyel, minden hivalkodó nagyhangú reklámozás mellőzésevel nyílt meg Fayl Frigyes festőművész, a helybeli reál főgimnázium tanárának és nővérének, Höchingerné, Fayl Irénnek képtárlata a városháza tanács-termében. Művészlelkek legfrissebb produktumaiból gondosan összeválogatott ötven képpel állított ki Salgótarján és vidéke műértő közönsége elé, alkalmat nyújtva arra, hogy szemét és lelkét egyaránt gyönyörködött művekkel az estétikai érzék lefrissítését szolgálják s hozzájuttassák a műpártoló közönséget jutányos áron valódi műtértekekhez.

Fayl-Frigyest, mint művészt fölisleges bemutatunk olvasóinknak. — Két évvel ezelőtt, a bányatelepi iskolában rendezett tárlaton láttuk már művészeteinek egy mindenkép kedvező kibontakozását, mely azóta korunkat jellemző rohamással fejlődött ki egy kitűzött stílussal, melyben művész meglátása minden tartózkodás nélkül adja át magát a természetben való gyönyörködésnek, az egyszerű, nyugodt, vihartalan tükör nélküli, hamvas szűzességű ábrázolásnak. Hibájul csak az róható fel, hogy képei nagyobb részének témáját egy szűkebb tájról meríti, melyből sok nógádi jellegzetességet hoz ki s bár minden természetben külön-külön más meglátást domborít ki, egy másik mellett, egyszerű látva képeit, azok a nézőben bizonyos egyhangúságot keltenek. A természet szinte és mely szerete, a lélek emeregetésének és álmódosításának impressziója hatja át minden alkotását, olajfestményei egy elfinomult naturalizmus szín-

beli finomságait tükrözik vissza, míg passziell képeinek hamvasan elmosódó, párosan látványos, de a színes kréták teljes technikai kihasználásával ad formát.

Höchingerné, Fayl Irén képei egy finom női lélek kinyilatkozásai. Abszolút biztossággal kezele az esetet és az olajfesték összes lehetőségeit igyekszik kihasználni. Témái megoldásában a tömörtet, tulzaltságot látjuk, mely egyik, másik képe művészi elgondolásának rovására vár.

Mindkét művész ezen gyönyörű perspektívájú kifejeződésekben melegen gratulálunk s meg vagyunk győződve, hogy a műértő közönség a husvétii ünnepek alatt hasonló meleg szeretettel fog gratulációkhoz csatlakozni.

Kossik István

Hírek és különfelek

Névenként. Mrász József igazgatótanítót a baglyasi bányakerület népközlőinek a vezetőjét nevenapja alkalmából számtalan tisztelője kereste fel. Este lampónos felvonulás mellett a baglyasi munkások dalárdája éllette harangzengésű szép dalával, amelyeket Bender Károly szegedypálvaii tamtő irányított. Az esteleken Kraft Aladár bányatitkár üdvözölte gyönyörű rimes tosztalat. (Kár, hogy terjedelme miatt nem közölhetjük.) majd a környék tanítószágnak nevében az albertaknai bányatanító mondott üdvözöl beszédet, élteve nemcsak főnökét, de családját is, melynek kebelében eljegyzés is volt.

mint az ördög kötele s a hetek és havak repültek meg. Pedig sokszor megtörtént hogy hir se jött... O nem mintha Morand kapitány nem lett volna a legpontosabb levélről, hanem az a helység, az a front, az az árok, ahol ő fekszik most, ahol ő van most eldva nyakig sárban, füstben és vérben, az van messze, messze.

Három hét óta nem jött már levél. Ez sok, ez több annál a hosszú időköznel, ami néha két levél közé feküdt és több annál, amit egy aggódó lánynak nyugodtan el lehet viselni. Bezzeg nem volt most már úres miss Clara számára a nap. Tele volt szorongással, várakozással. Bezzeg nem volt már úres fecsegés amit a delutáni teakón a reménykedő szülő, a sóhajto ásazonnyok összehordtak. Hogy mikor jött levél X kapitánytól, hogy mi hir Y hadnagyról?

A hir jött hamarabb. A hir, mely hivatalos pontossággal és visszavonhatatlan ridegséggel hozta miss Clara tudomására, hogy Morand kapitány, az angol királyi hadsereg kilencedik lovasszázalának felderítő tisztje a francia mezőkben 1917. március 3. a Coeur des Dames-i ellentámadás előkészítésének előharcában gránátvetést kapott és elvérzett, meliőn a becsületrend és felmérter méz.

Miss Clara térdei remegni kezdtek s forogni kezdett körülötte a kórházterem. Aztán szép csendesen végigcsúsz a földön.

Aggra fektették és magához tért. Azaz hogy megem. Eszméletre tért az

orvosi tudomány parancsára, de ahg hogy felismogott, be is csukdott rögtön a szeme. Ez már az álom, mely gyógyít és feleltdt, mondtták az orvosok, hagyni kell, hogy pihenjen.

Miss Clara pihent. Imárr harmadnapja. Az osztályvezető öreg doktor bácsi fogta a lány pulzusát, felgyűrte a szemhéjait, aztán leeresztelte és megcsóválta a fejét. Másnap áthívatta egyik kollégáját a másik osztályból és kellen csóválta a fejüket. Harmadnap konzilium volt, negyednap pedig már előadást tartottak a professzorok az ágya körül.

Mr. Smith pedig, mint maga is csendes halott ült, ült az ágy fejénél. Haza akarta viteni a lányát, de erről lebeszéltek a doktorok. Szükséges a folytonos szakaszor felügyelet, a folytonos megfigyelés.

Hetek múltak így. Miss Clara feküdt az ágyon, lélekzete egyenetlenül szűnt és emelkedett, aludt. Ki tudta mit lehet így aludni? Ki tudja meddig fog még így aludni?

Hónapok múltak. Már a háború is véget ért, már mr. Smith is visszaadta céljavezetői életét az Urnak, a csoda meg egyre tartott, miss Clara, az élő holtsttt aludt. Élt és megésem élt. Szóltották, nem felelt. Tűt szurkalt az ujjá hegyébe, nem reagált. Meszse földről jött orvosok, nagy hírű hipnotizőrök röntgeneztek, villanyábrát bűvöltek, bájoztak és odább mentek — a lány szemrebbenés nélkül aludt tovább. Aludt és

Magyar gombakészítők és képek. Székely: Székely László. Gombakészítők: 200 leírás, 500 kép, 1000 rajz. Gombakészítők: 200 leírás, 500 kép, 1000 rajz. Gombakészítők: 200 leírás, 500 kép, 1000 rajz. Budapest 11. ker. Herman Ottó-ut. 13.

Magyar gombakészítők és képek. Székely: Székely László. Gombakészítők: 200 leírás, 500 kép, 1000 rajz. Gombakészítők: 200 leírás, 500 kép, 1000 rajz. Gombakészítők: 200 leírás, 500 kép, 1000 rajz. Budapest 11. ker. Herman Ottó-ut. 13.

Magyar gombakészítők és képek. Székely: Székely László. Gombakészítők: 200 leírás, 500 kép, 1000 rajz. Gombakészítők: 200 leírás, 500 kép, 1000 rajz. Gombakészítők: 200 leírás, 500 kép, 1000 rajz. Budapest 11. ker. Herman Ottó-ut. 13.

Magyar gombakészítők és képek. Székely: Székely László. Gombakészítők: 200 leírás, 500 kép, 1000 rajz. Gombakészítők: 200 leírás, 500 kép, 1000 rajz. Gombakészítők: 200 leírás, 500 kép, 1000 rajz. Budapest 11. ker. Herman Ottó-ut. 13.

VERSEK

Írta: Fekete Alfréd.

Jégtulipán.

Nestelen árny, aszsonyos alkony,
nem pihédként bódéledő...
Jégtulipánok nyitnak a balkon
ablaküvegén... Szűz temető...

Száz kicsi szirmuk összefonódva,
vézna halottként néz befelé,
haj de szeretőn tarka csomókba
ömekarolni szíve fölé...

Apja a szélvész, anyja az alkony,
jéghegy álmodik álma csupán,
csókharokban csillaganyagból
úgy született a jégtulipán...

Vádol a fénye, mintha csak élné,
rég, nyaralkból holt muzsika,
lágy zizegésél zugva, zenéje
bus mosolyok közt könnyes imai.

"Ó, mikor ének kél a szivedben,
s nyári verőfény éri a szád,
mennyi szírom hull szét a kezeden,
mennyi virágot tép le a vágy..."

Am a virágok lelke van, érző,
s hogy ne feledd sok álmodzat,
csópp pici szirmok lelke a vérző
jégtulipánban állt alkotás.

S ezt ha letépné tarka szénvedélyed,
vagy tulipánod lenne a kőd,
vagy a szénből fogyna az élet,
s tüzes ének: szent örömd.

Lásd, te virág vagy és ha az élet
szósz alihederkél tép le talán,
szímod: a lelke már nem is éget...
Sorsod üvegén néma kísértet:
Majd leszel egykor — jégtulipán...

BOHÉM-REGŐ.

Pazar ruhában járni nem nehéz
a laklepközből sem kell éles ész,
de vidém kedvvel, könnyű szívvel
kopkolni: bizony tudomány,
s fiam, ha egyszer megtanultad,
bőlebb vagy, mint egy vén bohém.

Tied lehet a nibelungok kincse,
szemad a tükör tükör átként,
lehet ez Ember, lehet ez Isten,
futathatsz a déli szél nyomán,
de ha a Sorsotl viaszterem,
a léted bizony egy pipabab.

Ha a Nincs rádveti szemét,
kittünk a kincs ki a szemét.
Örökből vagy te, vagy száraz kard,

mit állj egy kila kőszemmel,
melyes pártly az életlőse,
vagy hivány, korhat kapavél.

Néz a szembe nyílt szemekkel,
benéz az örk Végtelel,
s kacag ott, ahol más szög:
bőcsa lezél akkor, bohóc, félbold,
s az élet akkor teli szög
mely álmok, még rámozdított...

Bányászszívek kertészei.

Írta: Vadkerti Béla albertainai bányatanító.

Csendesen és zajtalanul bucsuzott
a Salgótarjáni Köznevelési Részvén-
yterület Szaktanítója I. hó 25-én, hé-
tfőn két nyugalmába vonult veterán kar-
ráról, akik negyven-nyolcvan esztendő-
től szolgáltak a magyar kultúrát a népi-
kola katedrája mellett.

Csendesen és zajtalanul, minden
ünnepélyes momentumnak a kiápolás-
ával, szinte észrevétlenül, sordító alatt,
de nem azért mintha a valóságban vol-
na, hanem mert nem érezték volna meg,
hogy a nyilvánosság számotvető faktori-
al ne vonuljanak előtűk megégyez-
háló mondani népevel és nemzet-
nevelő munkájukért, ők nem!

Hanem csak azért, mert a bányász-
szívek öreg kertészei, a bányászlelkek
formálóinak nagy mesterei, a nyugalmába
vonult "Tanító Pszichik" hangulatainak,
életfelfogásának, életfelfogásának, élet-
bölcseletének és szerény visszavonul-
tának és sokkal inkább megélt, mintha
különböző parkettes díszteremben, ha-
rangkondítással, hirdetéssel és megüvöl-
kölésével szoborított közönség előtt, dör-
gödelmes díszhimmuszok prózái előad-
ásával, magasztos toasztokkal tömjé-
zett estély után kellett volna elrebbé-
ni a fájó szót, Isten veled, Isten veletek
a kellett volna kezét szorítani, úgy lehel
utólagja.

Azonban bármily titokban, bármily
leplezetlen, bármily egyszerűen, őszinte-
séget vibráló, de pompázatos, rikító ci-
kornyás csúcsok nélkül zajlott le a bucsu
mégis csak ide kíváncsított a helyi lap-
melynek kötelessége Argusként ügyelni
arra, hogy huszabjain visszatükröződjék
mindaz, ami az életben felemelő érzést
költöztet.

"A Munka" programja, hogy be-
tűtve Glóriát forjjon azok fölé itt a he-
lyi relációkban, akik a munka életmód-
ján, a kötelességeljesítés terén, Salgó-
tarján és vidéke zónájának példányok-
peit, mert "becsülettel álltak meg helyük-
ket s megélték azt, amit hivataluk reá-
juk bízott meg áldozatok, könyvek árán is."

Egyébként is lapunk múltja bizo-
nyítja, hogy a Bányászszívek kertészei a
Bányászlelkek Magvetői előtt mindig
nyitva állott kapuk.

Bebocsátottuk nemcsak az öregek
arcápeit, de szívesen rajzolunk le a fia-
talok portréit is ha az élet horizont-
jába határozott vonalakkal vetítette fény,
melegét, szeretetét, tudását és erkölcsöt
stb. az emberpalántákra keresztül.

Szüksége van erre az embernek,
különösen azoknak, akik közös kenyér-
ten, közös táborban, közös ideálokért
lelkülszerűen röjják az élet megélt, mert
eszménykép gyantát tündökölnek egy-
résztől, másrészt pedig a nyomdokai-
kon való továbbhaladáshoz huzdítanak.

E sorok azonban éppen úgy, mint
azok a szavak, amelyeket így ily alkál-
makkal szoktak elrebbéni, nem lehetnek
mélto lejérzői annak a nagyasszony mű-
ködésnek, amelyet a két főzött bányász-
tanító irt bele a pótdódi, illetve a ma-
gyar pedagógia az emberzozozók nagy-
t és csodálatos tanulmányokat rejtő
munkakönyvébe, mert hiszen egy egész
életet, négy évtizedes munkát, ernyed-
tetlenül teljesített mászót bonyolítottak.

A Salgótarjáni Köznevelési Rész-
vénység tanítói népioktatás a történe-
től, ha egyszer ezt a nevet leírják, hogy
Keszthelyi József akkor a pontos és lel-
kiismeretes tanítónak a mintaképe fog
megjelenni.

Egész nemzedékek kóvultak ki a
keze alól.

Akár a kezdő ambiciózus fiatal ta-
nító tekintéje, akár a tapasztalatokba
gondolva férő nézete, munkasíkjában
nem volt egy perc, amelyben pályá-
zatát halványította, vagy az egész

embert kívánó gondteljes hivatali
unta volna.

Volt tanító, vezetőtanító, igazgató-
tanító, a bányászati központi iskolá-
nak, valamint általában a bányatanítók-
nak az irányítója is, azonban szerénysé-
gében és érzékeny lelkeletében mindig
csak tanító volt. A címek és a megtíz-
telemek nem idéztek elő nála nagyobb
örömeket.

Kempis Tamásból rezgett a szívá-
ban egy gondolat: "Quoties inter homi-
nes fui semper minor homo reddi."

Országon iskolákban, Székelygöy-
ben, Somlóhegyen és Kolybázán egyedül a
természet által körülhatárolt, családi
körben, szinte leheletzerűen mutak el a
munka lézas napjai, amelyekhez vigaszt a
gyümölcsös és méhes nyújtott.

Valóban a nagy természet ismerete
és szerelése átalakítja érzelmi és erkölcsi
világunkat és megnevesíti gondolkodás-
módunkat anélkül, hogy az a nagy ál-
talános lárságunkba lelki küzdelemünkbe
került volna...

Különösen a méhek vonzottak...
Öröme ott fokozódott, ott fakadt, ott ke-
letkezett, ha az iskola lárszó légköré-
ből kőréjük menekült.

"Ezek az apró bogarak megérintek
szímlétször, de ez nem lájt szunya,
mint amikor az emberek csipkék meg a
nyelvükkel."

Ez az intenció, ez a tudat késztette
a bányatanítót arra, hogy Blasz Sándor
előnkülkel felkeressék a valóság
visszatükrözött táját, akiknek emlékét
nemcsak rideg anyaggal, de szívük őszinte
megnyilatkozatából is iparkodtak kölc-
nösen feledtetelmű tenni.

S aki annyi ezer lélekben keftette
fel és fokozta a Mindenhatónak csodá-
latos alkotását iránt a szeretet már hosszas
működésében is érezte a jó Isten kezé-
nek az áldását (a magam nevében külön
is hangulyzott) kíváncsított, hogy kisére
a jövőben is meg sokáig, hogy a minde-
délke szerelének a harmonizál zavár-
talanul szemlélhesse Rákóczi városában,
az ódon historiai atmoszférájú Szé-
csényben...

Isten óvja, védje és vezérleje útait
mi mőzias óvjalak dudoljuk, hogy táj a
szívünk Utánad.

De épp úgy elhalál a szavunk,
merengő és mőbha nézővé lesz a fel-
kölök amikor a másik bucsuzó kátrásra
gondolunk s neki állítunk fel a szemé-
telybe sűrűlők az arcápeit, az életét
és a tanítói egyéniségét...

Neki is, meghatódottan nyujtunk
kezt, amikor megégyezzer ideírjuk a
névét: Baló Lajos Isten veled... Isten
áldjon meg.

Kedves, szeretetre méltó társ, jó
barát volt, aki értette a pászor életet,
a jó tréfát s aki szíves készséggel állott
rendelkezésére tehetsége szerint mind-
azoknak, kik hozzá fordultak segítségért.

Azokból a fajta jellemekből való
volt amelyekből sokaságunk sok a
magyar hazának: nyílt, egyenes, szőke-
mondd, félhas, a durvaság azonban so-
hasem ható mindelmélig őszinte.

Történelmi tanulmányból lezár-
dott meggyőződése szíve meg poltált
és társadalmi felfogásának az irányát.

S miután tanítási tanulási nélkül le-
hetetlen az önképzés nemcsak munkája
foglalta le szabad percét.

A pedagógia, a népművelés leg-
győződésként álmak a zomok, a dal és
énekek egyre fejlődő, szélesbő
szívrokonban sohasem alart túl maradt.

... Sokat olvasott...

Teljesítménye közértelemmel a ma-
gyar iskolákban, történelem, földrajz s

Budapesti

Nemzetközi

Vásár

1929. május 4-től — 13-ig

A magyar ipar egységes bemutatója

50%-os utazási kedvezmény

Részletes felvilágosítás és vizitációs anyag
kapható Budapest: a Vándorútonál
V., Akadémia-utca 8.

Salgótarjáni és Ipartestületi elnökség
(Vándorútonál ára 3 pengő 20 fillér.)

egyetlen az az értékesítői helyszínnek
előzetője volt...

De nemcsak előzetője, hanem dol-
gozó munkatárs is.

Írói tevékenységének zenitjét, Erdély
bércei között, Petrozsenyben; A Petrozseny és Vidéke", A "Zalvölgyi
Tudost", "Erdélyi Tanúgy", A "Zal-
völgyi Tudost" és "Ahnachja" (Naptár
1921-ben) "Humorvámegyei Tanító
közönsége" c. lapok, folyóiratok stb. mu-
tatják és ragyogtatják. De dolgozott a
helyi újságokban is. Tanúgytársadalmi, szoci-
álpedagógiai, egészségügyi, etikai és
etnográfiai cikkei, tanulmányai és könyv-
bírálati jelentek meg.

Lantpengelője, versmőve, a tárcaro-
vat állandó munkatársa lesz a Retyerát
tővében, épp úgy mint itt a Mátra alatt
a világtól mint a fátyla, nemcsak a szu-
ette poros iskolákban, de künn az élet-
ben is az Olvasókörökben, a Csinókban,
a Dalárdákban.

A vallás-erkölcsi és hazafias eszmék
amelyeket hazulról hozott (Tarnaórá), a
törökverő Dobó városában, Egerben ahol
tanulmányait végzte, lettek gránkemé-
nyek, amelyek azután az oláh bocsorok-
sok inváziója alkalmával földöntőrtőre,
hajléktalanok és hazátlanok lettek.

Idejött közénk...

A tekintélyt ridig lagyos köpeny-
göbe sohasem burkolódzott. A közvetlen-
ség melegségével emelt magához kicé-
nyeket, nagyokat. A leereszkedés, kedé-
lyének melegsége, iró vándorjából eredő
vágakozó behatolása más lelki világába,
adja meg a kulcsot, ahhoz az esemény-
hez is, amely életében szövdött s amely
dramai voltál, csaknem megemmis-
tette volna életének minden értékét és
minden szépségét, ha portréjából, multi-
jából az oláhok alatti szenvedéséből min-
den kétségét kizárólag ki nem tűnik,
hogy az életmód művelt, gazdaságilag vi-
rázó, önálló nagy Magyarországi volt
lelkének mindenkor az ideája.

Sok évvel ezelőtt Albertainában, Bag-
lyazon, majd Petrozsenyben, Vulkánban
és ismét ezen a vidéken Zagyvápálván
tanított.

Egész életét a legnevezesebb hivatás-
nak, az ifjúság tanításának szentelte. Meg-
érdemi, hogy nevét a mi népünk emlék-
könyvébe beírjuk.

Hétlőn, Gyümölcsoltó Boldogass-
zony" napján kártársai a Bányatanítók
Egyesületének a bizottsága keresztet
fel. Az ünnepi szónok Blasz Sándor,
aki a bányászati bányakerület népkö-
lönök az igazgató-tanítója volt, ifjúkori
költségével szeretetteljesen üdvözölte.

Meghívta. A salgótarjáni Máv. szé-
gődüzlet köre 1929 évi március 31-én,
Húsvét vasárnapján este 8 órai kezdé-
tel a kör 30 éves fennállásának emlékére
arcoképleleplekkel és a kör működési
által előadandó színdarabban egybeköltött
műsoros estély rendez a kör összes he-
lyiségeiben. Színe kerül: A Harang című
3 felvonásos színmű.

Kerékpár

csak előrendő
gyártmány.

Prato, Puch, Mowet Goyon
versenyző

30 Pengő előleggel heti 5, vagy havi
20 Pengő rámentre szállít
Nagy József, Budapest, Andrássy ut. 34.

A Magyar Kir. Állami Rendőrség
Salgótarjáni Kapitányága.
326/929 kig.

Felhívás.

Felhívom Salgótarján r. t. város azon lakóit, kik nem a salgótarjáni, hanem más rendőrhatalóságtól kapták a legyvertartási és viselési engedélyüket, hogy egy hónap alatt bármely napon délelőtti 8-1 óráig a rendőrkapitányág 37. sz. szobájában égen ügyek előadójánál jelenjenek meg, a legyvertüknek nyilvánításba vétele végett.

Hangsúlyozom, hogy ezen intézkedésem a legyverték engedélyének joghatályát nem érinti.

Salgótarján, 1929. március 18.

Rendőrkapitányág.

Egy nagy üzlethelyiség nagy raklarral és egy kisebb üzlethelyiség kiadó.
Cím: Krausz Jenő.

A SINGER VARRÓGÉPEK NEM A LEGJOBBAK!

Csak háziasszonyokat érdeklő közlemények találhatók a Katolikus Háziasszonyok Lapjában. Ez az elevenen szerkesztett asszonyújság nemcsak a sült-lőz és hasznos tudnivalók tárháza, hanem érdekes háztartási közlemények és mindenre kiterjedő, divat, kézimunka, stb. rovatai révén a legkiválóbb női folyóirat. Kéthetenként jelenik meg és a pompás újság és előzetési ára félre csak 2.50 pengő. Háziasszonyoknak nélkülözhetetlen, egyetlen háziasszony asztaláról sem hiányozhat. Levelezőlapom kérdésre ingyen küld mutatónyomatot a Katolikus Háziasszonyok Lapja Kiadóhivatala, Budapest, Maria-ucca 7. sz.

Butor elköltetés végett olcsón eladó 1 háló szoba komplett, 1 ebédlő komplett és egy konyhaberendezés. Cím: Henc Ferenc Mátyusvári.

Az elmúlt évek statisztikái alapján jelentős emelkedés várható az ország motorkerékpár állományában. Örömmel tapasztalhatjuk, hogy az utóbbi évek folyamán, különösen az utolsó két év alatt megkétszereződött az elmúlt évek motorkerékpár állománya. Ma már Magyarországon mintegy 8000 motorkerékpár van forgalomban, ami hatalmas növekedést mutat az 1927. évi statisztikával szemben, melynek majdnem megégyezése. A motorkerékpárt megszerzők majd megszerzők, ma pedig egy igen fontos közlekedési és sport cikk, melyet mindenki megszerezhet magának. Az utolsó évek statisztikáinak ugrásszerű emelkedése jogosan arra enged következtetni, hogy az idén a jelenlegi állomány körülbelül 40-50 százalékkal fog emelkedni, ami 3-4000 drb. motorkerékpárt jelent. Az 1928-as statisztikát szemlélve, megfigyelhetjük, hogy melyek azok a gépek, melyeket a közönség leggyakrabban vásárol. Legtöbb lett eladva a Puch gépekből, 536 drb. Utána a következő márkák sorakoznak számszerint: Méray 330, A.J.S. 231, Sarolea 129, Ind. 125, Gilet és F.N. 119, Ariel 118, Rudge 113, Harley Davidson 104. A többi gépekből 100 nál kevesebb lett eladva. Legszébb eredményt a graci Puch-gyár fiókja érte el, honnan a forgalomba került összes gépek 1/4-od része kerül ki, pedig nem kevesebb, mint 104 léte gép szerepel a statisztikában. A Puch-gyár Európának egyik legrégibb és egyben, legnagyobb szériákban dolgozó motorkerékpár gyára. Gyártmányai nem csak Ausztriában és Magyarországon uralkodnak minden gyártmányt felülmúlva, hanem Francia, Olasz és Németországban is közszereplésnek örvendenek. A Puch-gyár tökéletesen megoldotta a strapabíró, elpusztíthatatlan, gyors, kevés üzemanyagot fogyasztó, leghosszabb túrára is alkalmas és emellett olcsó motorkerékpár problémáját. Ara a lehető legalacsonyabb, melyet a nagy szériában való gyártással tudtak elérni, magyar szempontból pedig az a fontos, hogy nálunk ugyanannyit lehet megkapni a Puch gépet, mint gyártási helyén Grazban. A gyár a közvetítő kereskedelmet kikapcsolta és Magyarországon gyári áron, gyári fiókja révén hozza forgalomba a gépeit. Ezek azok az okok, melyek a Puch-gyártmányokat olyan népszerűvé tették a múltban és amelyek fent foglalt tartalmú Puch hegemoniát a jövőben is, mert a Puch-gyár tényleg megoldotta a „Mindenki motorkerékpárja” problémáját.

Hazafias ünnepségek.

(Folytatás.)

MÁRSZ. 1. hó 14-én este 6 órakor a Kat. Körben tartott nívó ünnepséget. Horváth Károlyné költői szépségű beszédből, felfűzés elzárásból, ünnepi imádságból, közműveltség művészetéből nagy halálát ért el. Némák István magyaros zamatú, kiváló zongorajátéka felvilágosította a hallgatóságot. A kitűnő gyermek szereplők közül Hunyár baba elragadóan kedves volt. A rendezésben Salankovits Jánosné, Hunyár Adámné és dr. Tóth Mária fáradoztak, nem hiába. Dr. Förster Kálmán (felnő) betegsége miatt sajnálattal nélkülözött a közönség.

A városi kaszinó évi közgyűlése után vacsora körében ült meg a nemzeti ünnep. Prohászka Lajos polg. isk. igazgató kiváló beszédében mutatót rá az eszközökre, melyek nélkül a mának ember nem állhatja meg helyét a dolgozó munkálkodó társadalomban. A mulattatás eseményeiből a jelenre nagy fontossággal bíró tanulságokat dolgozták fel. Igazi pedagógusi érzéssel és tudással. A nagyhatású beszédet lelkes eljénzésel honorálták a nagy számban jelenlevő tagok. — Majd Dr. Csengődy Lajos közölt a Róth Flórián, a kaszinó elnököt mire az elnök válaszában jelelte meg az irányt, melyen a kaszinónak haladnia kell.

A Hírsz. gyűlésben 16-án a leventék nívó ünnepséget tartottak, melynek kimagasló száma Horváth Géza gyűlésigazgató beszéde volt. A sok kiváló szavallat közül különösen Horváth Lóránd tünik ki, közműveltségével. Máliz, Johann, Krajcsik szép hegedűjátéka, Répás István, Vass Gábor, Markovics lev. okt. szavallata, a gyári vonózenekar és dalárdá irredenta számai az ünnepség nívóját nagyban emelték.

MÁRCIUS 15-én a vasutón. A helyi vasutás társadalom 1. hó 16-án este ünnepelte a március 15-iki ünnepet a má megsegédül körben. A szülőföldi telt tereben az egész vasutasság és a városi vendégek előtt a segédcsúsi kör műkedvelő gárdája adott elő hazafias számokat. Az ünnepi beszédet Kormóczy György tanító mondta szívbemarkoló szavakkal, esetenként a mult tündöklő szépségét és a jelen tennivalóit. A műsorból kiemeljük a vasutas dalárdá nagyszerű szereplését, akik több alkalmi darabon kívül a Kosuth indulót énekeltek Vilezzai Antal karhang vezetésével. A többi számok is jók és meghatók voltak: Ima a hazáért. Szavallata: Nyerges Árpád. Amerre a fecskek járnak. Énekelte: Noszka Gizella. Talpra magyar. Szavallata: Zoch Gyula. Magyar lányok. Szavallata: Nagy Mancsi. Erdély ország. Énekelte: Ulrik Borbála. Március 15. Szavallata: Kakuszy Ilonka. Él az Isten. Szavallata: Kelemen Irénke. Márciusi iljak. Szavallata: Borsody János. A kedves ünnepség megrendezése jórészt Nagy Géza elnököt dicséri.

MÁRCIUS 15-iki ünnepély a helyi polgári iskolában. Városunk polgári iskolája március 15-én jól sikerült hazafias ünnepélyt rendezett a következő műsorral: 1. Magyar Hírsz. egy. énekelte a tanulóiljusz. 2. Új tavaszt várunk, irta: Móra László, szavallata Csarni Ilona IV. oszt. tanuló. 3. Hazafias ének, előadta a fiúisk. énekkar. 4. Alkalmi beszéd, tartotta Krompuszky Júlia tanárnő. 5. Szózat, énekelte az iljusz. 6. Március 15-én, irta: Lampérth Géza, szavallata Fessel Ándor IV. oszt. tanuló. 7. Hazafias ének, előadta a leányiskola énekkar. 8. Ebresztő, irta Remey György, szavallata Galbács Ilona keresk. szaktanfolyami növendék. 9. Himnusz, énekelte az iljusz.

MÁRC. 15. az SKB. társ. Vízválasztó telepén. Impozáns keretek közt folyt le a márc. 15-i ünnepély a vízválasztó villamostelep elemi iskolájában nagyszámú ünnepelő közönség előtt. Az ünnepély d. u. 5-ór kezdődött a Himnusz énekkar. Schmidt Ádám tanító igen szemléletesen változó a napnak 81 év előtti eseményét. S a jövőbe helyezett reményével és bürodializál, valamint a Trianon elleni és a Revizió zászlaja alatti küzdelemben miatte beleszagadta a hallgató közönséget, mely a lendületes és tartalmas beszédet színlán nem akoró tappsal honorálta. Ezt követte az iljusz „Szózat” éneke. Majd a növendékek szavallatai egy-egy karuc és irredenta dallal váltakozva következtek. Ezután a növendékek Schmidt Ádám tanító rendezésé-

ben Pásztor J. „1848. márc. 15.” c. ilj. színdarabot adták elő, eigen ötletek alapján rendezésben. A színdarab szívből-jelenetek, szavallatok és énekek, nem egy színdarab a szemébe csalták az integer Magyarországi reményének az örömkönnét. A melyen meghatót köznésség a „Nemzeti hiszekegy” utolsó akordójának elcsengése után egy szívből-jövő reményében távoztak.

A salgótarjáni közönségi iparostanonciskola és a II. körzeti áll. elemi fiú- és leányiskola március 15-iki hazafias ünnepélye. A mult hagyományaihoz híven az idén is hazafias lelkesedéssel ült meg a Róm. Kath. Olvasókörben a salgótarjáni közönségi iparostanonciskola és a II. körzeti áll. elemi iskola március 15-én. A szülőföldi megtelt nagyteremben ott láttuk Salgótarján illusztráció vezetőjét, az iparos és kereskedőirostályt és polgárságát. A hazafias ünnepély a 3 szolamu gyermekkar „Magyar Hírsz. gyűlést” kezdődött, amelyet Fekete Gyula iparostanonciskolai tanító, áll. elemi iskolai tanító vezett. Utána Bartha József III. oszt. iparos tanonc szavallat el nagy sikerrel Hangy Sándor „Üzenünk nektek” című hazafias versét. Paszternák Ilonka, Arany János „Hazám leányai” című költeményét szavallat el sikeresen. Az ünnepi beszédet Nagy Antal ipariskolai tanító, áll. elemi iskolai tanító mondta. Utána beszéd a márciusi események klasszikus felépítése volt, amely mely érzést váltott ki a hallgatóságból. Csápar Ilona, Szegedi István „Kard les a keresztifánk” című versét szavallat el lendületes érzéssel. Utána Schunyalj Ferenc IV. el. isk. tanuló szavallat el Végvári „Bucsuó viterek” hazafias versét.

Az ünnepély egyik legkikerültebb száma Csápar István II. o. ipariskolai tanonc szavallata volt, aki Gyula diák „Magyar Mitványok” melódramáját szavallat el szívbemarkoló drámai erővel. Zongorán Schmeltzer Miklós ipariskolai tanító kísérté művészi készséggel. Utána Fekete Gyula vezetésével a 3 szolamu gyermekkar énekelte „Kiket meg a földből” hazafias énekszámat. Majd Feketes Rózi IV. el. isk. tanuló szavallat el Móra László „Bem apó” című költeményét. Utána Molnár István V. el. o. tan. Gyula diák „Az én tüzem” hazafias versét szavallat el. A 3 szolamu gyermekkar Fekete Gyula vezetésével irredenta énekeket dalolt meglepő sikerrel. Azután Forgó Mária, iparostanonc, Szegedi István „Napkelet” című versét szavallat el mely érzéssel. Majd Petőfi Sándor, „Rab országnál” szavallat el Molnár József II. o. ipariskolai tanonc. Végül Pásztor József „A tölgyem” című egy felvonásos hazafias színművét játszattak el az ipariskola növendékei. A hazafias ünnepély a Himnusz dallamával ért véget. Általános volt a jelen levő, előkelő közönség véleménye, hogy a közönségi iparostanonciskola és a II. körzeti elemi fiú- és leányiskola hazafias ünnepélye komoly, szép tartalmú és készítményével egyike volt a legkikerültebb hazafias ünnepélyeknek, amelyeket Salgótarjánban az iskolák rendeztek.

MÁLNÁSI MÁRIA

természetes alkalikus sós savanyúvíz
LEGJOBB GYÓGYSZER
köhögés és rekedtség esteiben.
Gyomorégést azonnal megszünteti!
Mindenütt kapható.

A salgótarjáni kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.
2750/928. tk. szám.

Árverési-hirdetmény kivonat.

Godó Györgyné sz. Gyugyela Mária végrehajtó, végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 40 P tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a salgótarjáni kir. járásbírószág területén levő, Salgótarján városban levő 4. a salgótarjáni 942 sz. tjkvben a + 3 sor 1173/59 (b) 1 b. a foglalt ház és udvarból álló ingatlan végrehajtást szenvedett nevén B. 5 alatt vezetett részére 1320 P 32 f. kiáltási árban. elrendelte.

Az árverést 1929 év április hó 25 napján délelőtti 10 órakor salgótarjáni telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében Vaskapu-utca 107 sz. 3 ajtó foglalt megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a

A jó husvétii sütemények

Dr. Oetker
GYÁRTMÁNYAIBÓL KÉSZÜLNEK.

kiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bántapenzúli a kiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.c. 42 §-ában meghatározott árfolyamánál számított óvadékképes értékpapírosban a kiadótól letenni, hogy a bántapenznek előleges bírói letétbe helyezésétől kiállított letéti elismervényt a kiadótól átadja és az árverési feltételeket aláírja (1881. LX. t.c. 147, 150, 170. §§. 1908. LX. t.c. 21 §.).

Az aki az ingatlant a kiáltási árán magasabb ígértet tett, ha többet ígért senki sem akar, kötelesek nyomban a kiáltási ár százaléka szerint megállapított bántapenzát az általa ígért ár ugyanannyi százaléka kiegészíteni (1908. LXI. 25 §.).

Salgótarján, 1929. évi jan. 26.

Zelenka Ottó s. k. kir. íb. elnök.

A kiadmány hiteltől:

Csomor Mátyás

telekkönyvvizsgáló.

A salgótarjáni kir. járásbírószág, mint telekkönyvi hivatalától.

1361/1929. tkv. szám.

Árverési póthirdetmény.

A tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Földes Győző mag- és terménykereskedelmi r. t és csatlakoztatott társai végrehajtóknak Salgótarjánvidéki Közsébbánya r. t. végrehajtást szenvedő ellen 300 P. tőke és jár. erejű indított végrehajtást az 1929. február hó 20. napján 527/1929. sz. alatt kibocsátott árverési hirdetménynek a karancsberényi 288. sz. tjkvben A. I. 1-18. sorst. alatt foglalt végrehajtást szenvedett nevén vezetett ház és ingatlanokra 68.609 P. kiáltási árban a tkvi hatóság hivatalos helyiségében Vaskapu-utca járásbírószág épület délelőtti 3. ajtó, 1929. évi április hó 11. napján d. e. 10. órára kitűzött árverést az 1881. LX. t. c. 167. §-a értelmében a Magyar Földhitelintézet végrehajtó 25.120 P. és 6000 USA arany dollár tőke és járulékaiból álló követelésnek behajtása érdekében is meg foglalt tartani.

Salgótarján, 1929. március 12-én.

Zelenka Ottó s. k. kir. íb. elnök.

A kiadmány hiteltől:

Csomor s. k.

telekkönyvvizsgáló.

Salgótarján r. t. város polgármesteri hivatala.
4092/1929.

Hirdetmény

Salgótarján r. t. város szabályozási terve a városához táncsteremében 1929. év április hó 1-től 30 napi közönségre lesz kitéve.

Felhívom a város községét, hogy a közönségre kitétt szabályozási tervet a hivatalos órák alatt megtekinteni és az azok ellen netalán felmerülő észrevételeket megtenni szíveskedjenek.

A netalán felmerülő észrevételek a közönségre kitélt ideje alatt írásban a város polgármesteri hivatalánál adandók be.

Felvilágosításokkal és magyarázatokkal a műszaki osztály szolgál.

Salgótarján, 1929. március 27.

A polgármester helyett:

Kóds

10/gyr.8.

FRIEDMANN REZSŐ

Ruházati áruháza

Salgótarján,

(Főtéri Állomással szemben)

Telefon: 68.

Tisztelettel felhívom a t. vásárló köröség figyelmét rendkívül olcsó tavaszi ruha ajándékaimra.

Férfi kézzára osztály:

Reklám férfi öltöny — — — 23— P
Fekete és kék gypju férfi öltöny — 29 50 —
Fekete és kék kamgarn férfiöltöny — 44—
Fekete és kék l. a kamgarn férfi
öltöny serge beléssel — — — 62—
Színes l. a. kamgarn férfi öltöny — 48—tól
Divat sport öltöny golf nadrággal — 28— P
Gypju sport öltöny l. a. serge beléssel 62—
Gypju cowercoats férfi felöltő — 51—
Ezenfelül mindennemű fiú és gyermek ruhák,
rendkívül leszállított árban.

Női felöltő osztály:

Gypju női tavaszi felöltő végig bélelve 36— P
Gypju cowercoats női felöltő — — 43—
Legfinomabb tiszta gypju női angol
felöltő különlegességek — — 60— P-től
Fekete és sötétkék l. a. női felöltők óriási
választékban. — Dús női szövet raktár,
melyekből mérték szerinti rendelésre a
legelegánsabb kivitelben készíttetnek női
felöltők.

Uridivat osztály:

ahol a legfinomabb bel- és külföldi szövetkülönlegességeinkből elsőrendű kidolgo-

zással és legújabb szabásban zakko sport és
estélyi öltönyök átmeneti dupla kabátok
és felöltők készíttetnek szerződések
szabónkkal.

Fekete és sötétkék kamgarn férfi-
öltöny, mérték szerint — — — 124 P-től
Gypju sport öltöny mérték szerint 110 —
Gypju cowercoats felöltő minden szín-
ben, seidénia beléssel — — — 125 P-től

Cipő, fehérnemű, Gyútkis kalap, nyakkendő és
mindennemű uridivat cikk elsőrangú minőségben
kapható.

Előkelő régi
biztosító intézet

amelynek eddig Salgótarjánban és
környékén főügynöksége nincs, keres
megfelelő céget vagy urat, ki

Képviseletét elvállalná.

Írásbeli ajánlatok: Budapest, főpostai
218. postafiók alá küldendők.

Meghívó.

A „Hangya” Tarmelő, Értéke-
stől és Fogyasztási Szövetkezet a
Magyar Gazdaságtudományi Szövetkezeti
Központja kötelekebe (artozó Salgótar-
jáni fogyasztási szövetkezet 1929. évi
árúpi hó 7-én, délelőtti 11 órakor az
acélgyári felügyelő és munkás olvasó-
egylet dísztermében

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok
24. §-a értelmében meghívottak. Ha a
közgyűlés a megjelenő tagok csekély
száma miatt határozatlan lenne, úgy a
közgyűlés 1929. év április hó 14-én jog
megtartatni, mely — tekintet nélkül a
tagok számára — határozatképes lesz.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárószámok megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérték megállapítása.
4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés.
5. Az igazgatóság kiegészítése.
6. Felügyelő bizottság választása.
7. Netaláni indítványok.

A felügyelő bizottság által meg-
vizsgált évi mérleg a bolt helyiségében
kifüggesztetett és mindenki által meg-
tekinthető.

Az Igazgatóság.

A salgótarjáni kir. járásbíró, mint
telekkönyvi hatóságtól.

527/1929. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Földes Győző mag- és terményke-
reskedelmi r. t. végrehajtónak Salgótar-
jánvidéki Községháza r. t. végrehajtást
szervező ellen indított végrehajtási ügyé-
ben a tkvi hatóság az újabb végrehajtási
ügyében a tkvi hatóság az újabb végre-
hajtási árverési 300 P tőkekövetelés és
jár. behajtása végett a salgótarjáni kir.
járásbíró hatóság területén levő Karancsberényi
községben fekvő és a karancsberényi
288. sz. tjkvben A. l. 1—17. sor. 763,
764, 765/b, 766/b, 767, 768, 769/e, 769/f,
770, 854, 857, 859, 867/e, 868/b, 870/e,
871, 872/c hrszámok alatt foglalt végre-
hajtási szervenelt néven vezetett ház és
szőlőlőkhöz álló ingatlanokra a Magyar
Földhitelintézet jelzálogos hitelező által
az 1879:XXX. t.c. szerint ezen intézetre
kiterjesztett és az 1924:V. t.c. 3. §-ával
hatályában (tartott 1887:XXVI. t.c.-ben
meghatározott kiváltságos jog alapján
68609 P. azaz Halványocserházszá-
kúlc pengőben megállapított kiküldési
árban mindazonáltal az ingatlanokra B.
1. alapt az 1920:XXXVI. t.c. 41. §-a
alapján feljegyzett megváltási eljárásnak
a 46. §-ában, illetve a 47800/1928. I. M.
sz. rendelet 9. §-ában biztosított hatály
fenntartása mellett, elrendelte.

Az árverést 1929. évi április hó 11

napján d. e. 10 órakor a salgótarjáni tkvi
hatóság hivatalos helyiségében Vaskapu-
utca járásbírói épület 3. sz. ajtó
foglalt megartatni.

Az árverés alá kerülő ingatlan a
kiküldési ár 2/3-ánál alacsonyabb áron
nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek
bánapénzzel a kiküldési ár 10% -át kész-
pénzben, vagy az 1881:LX. t.c. 42. §-ban
meghatározott ártólammal számított óvad-
ék képes értékpapírokkal a kiküldött-
nél letenni, vagy a bánapénznek előle-
ges bírói letétbe helyezésétől kiküldött
letéti elismernényt a kiküldöttnek átadni

és az árverési feltételeket aláírni (1881:LX.
t.c. 147., 150., 170., §-ok, 1908:LX. t.c.
21. §.)

Az aki az ingatlant a kiküldési
árnál magasabb ígérelet tette, ha többet
igérni senki sem akar, köteles nyomban
a kiküldési ár százaléka szerint megál-
lított bánapénzt az általa ígért ár ugyan-
annyi százalékaig kiegészíteni. (1908:XII.
t.c. 25. §.)

Salgótarján, 1929. febr. 20. napján.
Zelenka Ottó a. k. kir. jb. elnök.

A kiadomány hitelül:

Csomor a. k.
telekkönyvvezető.Rádió üzletemet
bádogos és vízvezeték

műhelyemet f. év április 1-én,
áthelyeztem a mellettem levő Tóth Gyula házába.

Orion Echo csere csövek megérkeztek.

Szántó Sándor

rádió és műszaki szaküzlete
Salgótarján Fő-ucca. Telefon: 72.

APOLLO MOZGÓ HETI MÚSORA:

30 Sz. 31 V. 1 hétfőn 26 kedd

A cár gárdistája

Halló
ki lesz a párom

Kelet titkai

Az álomlovag

A szerető

Rapa-Nul

Kendete hétköznap este 8 órakor, vasár és ünnepnap
délután 3, 5, 7 és 9 órakor. Zenepótlói 10 fillér.

Salgótarjánvidéki Takarékszövetkezet
mint az Országos Közp. Hitelszövetkezet tagja

Elfogad takarékbetéteket ma-
gas kamatozással.

Folyósít: Ipari és mező-
gazdasági kölcsönöket előnyös
feltételekkel.

Betörés, tűz, jégkár stb. b. iz-
tosításokat eszközöl.

Bornagykereskedés

mint a Ceglédi Hitel és Pin-
ceszövetkezet uradalmi faj-
borainak lerakata.

Olcsó árak!

Pincénket okvetlen látogassa
meg.

Pince: Szilárdy-udvar. Iroda: Főtér 479.

Nyomatott Vég Kálmán könyvnyomdájában. — Salgótarján.

XXII. magyar kir. osztály sorsjáték!

84.000

sorsjegy

42.000

nyeremény

Minden második sorsjegy nyer!

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

500.000

egy félmillió pengő

Játalom és nyeremények:

300.000	50.000	20.000
200.000	40.000	15.000
100.000	30.000	10.000
	25.000	5.000

stb. stb., összesen

7.722.000 pengő készpénzben.

84.000 sorsjegy közül 42.000, tehát

minden második sorsjegy nyer

Az I. osztály húzása már

1929. ápr. 12-én kezdődik

A sorsjegy hivatalos árai:

Nyolcad	Negyed	Fél	Egész
3 P	6 P	12 P	24 P

SINGER
varrógépek
mégis a legjobbak!
KAPHATÓ:
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
SALGÓTARJÁN
A KAT. TEMPLONNAL SZEMBEN.

Hirdessünk:

A MUNKA

Politikai hetilapban

Salgótarján r. t. város polgármesterétől.
4373/1929. szám.

Hirdetmény.

Salgótarján r. t. városnál folyó év
április hó 1-én megüresedő 2 — kettő —
szolgai állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik az ál-
lást elnyerni óhajtják, hogy sajtóközleg
írott pályázati kérvényüket folyó év ápr-
ilis hó 15-ig hozzám adják be.

A pályázati kérvényhez csatolandó
a pályázó születési, erkölcsi és illetőségi
bizonyítványa, valamint a kommunizmus
alatti viselkedését a családi állapotát fel-
ütemető és eddigi alkalmaztatását igazoló
bizonyítvány.

Salgótarján, 1929. Március 22.

Dr. Förster Kálmán a. k.
polgármester.